

CERTIFIKACE V OBCHODU S BANÁNY

Certifikace Fairtrade

Certifikace Fairtrade spotřebitelům zajišťuje, že produkce výrobku proběhla podle principů spravedlivého obchodu. Patří mezi ně například zákaz dětské práce, zákaz nucené práce, vyplácení dostatečně vysokých mezd a spravedlivých výkupních cen, rovnost a demokracie, ochrana životního prostředí a dlouhodobé a transparentní obchodní vztahy.

Certifikaci mohou nést buď plantáže (v tomto případě se nejvíce kontroluje bezpečnost práce, dodržování práv zaměstnanců, dostatečné mzdy atd.), nebo drobní pěstitelé sdružení do družstev (v tom případě je nejdůležitější vyplácení spravedlivých výkupních cen).

Důležitým principem je vyplácení tzv. sociálního příplatku, jehož cílem je rozvoj komunity. Pěstitelé a zaměstnanci plantáží mohou tuto prémii využít k vybudování infrastruktury, opravám cest, zajištění elektřiny, pitné vody nebo zdravotní péče, ke školení a vzdělávání nebo jako mikropůjčky.

Dodržování pravidel kontroluje nezávislá třetí strana, společnost FLOCERT.

Fairtradové zboží poznáte je podle modrozelené známky na obalu výrobku. Ochranná známka je vlastnictvím nevládní organizace Fairtrade International, která zároveň vyvíjí standardy pro jednotlivé produkty.

Podle výzkumu Institutu evaluací a sociálních analýz INESAN (2013) zná v ČR 26 % spotřebitelů známku FAIRTRADE a 52 % lidí se setkalo s pojmem fair trade obecně. Tři pětiny dotázaných jsou přesvědčeny o tom, že svými nákupy mohou pomoci výrobcům ze zemí globálního Jihu.

Kde se v ČR dají koupit fairtradové banány:

- Marks and Spencer
- Freshbedýnky
- Sklizeno

Rainforest Alliance

Certifikace Rainforest Alliance vznikla v roce 1990, kdy byl vytvořen standard pro první produkt - banány. Následovaly káva a citrusy a dnes nese certifikační známku se žabičkou mnoho dalších zemědělských produktů a dřevěných výrobků. Již od začátku své existence se Rainforest Alliance dařilo partnerství s velkými značkami (Mars, McDonalds, Kraft apod.) a nadnárodními korporacemi, což umožnilo její rozvoj a velké rozšíření. Většina produktů pochází

Jakou část trhu tvoří fairtradové banány?

V roce 2014 se banány s certifikací Fairtrade poprvé přiblížily hranici půl milionu tun - prodalo se jich totiž více než 400 000 tun, o 10 % více, než v roce 2013. Nejvíce fairtradových banánů nakoupili Britové (30 % banánů prodaných ve Velké Británii nese certifikaci Fairtrade) a Švýcaři (ve Švýcarsku jde o více než 50 %).

Každý čtyřicátý banán na světě nese certifikaci Fairtrade a třetina z nich byla zároveň vypěstována v bio režimu. V roce 2014 nejvíce rostly trhy v Německu, Francii a Nizozemí. Německý trh dosáhl v roce 2014 51 000 tun a rostl o 50 %, hlavně díky aktivitě řetězců Lidl a Aldi a odhaduje se, že fairtradové banány tvoří asi 8 % německého trhu.

V rámci certifikace Fairtrade funguje v současnosti 113 certifikovaných organizací ve 12 zemích Latinské Ameriky, Karibiku a Afriky, 63 z nich jsou pěstitelská družstva a 50 plantáže. 70 % prodeje fairtradových banánů pochází od družstev sdružujících drobné pěstitele.

z plantážních systémů velkých společností, protože na rozdíl od Fairtrade International nepreferuje drobné pěstitele.

RA nemá definovanou žádnou minimální cenu, platby předem, dlouhodobé obchodní vztahy ani příplatek na rozvoj komunity (sociální prémium). Vyžaduje ale přísnější kritéria pro ochranu vodních zdrojů, biodiverzity a půdy. Z 94 environmentálních a sociálních kritérií je pouze 14 povinných k získání certifikátu.

Celkově ale musí být splněno 80 % všech kritérií.

Kontrolu dodržování pravidel může provádět více certifikačních firem, díky čemuž mají pěstitelé možnost vybrat si nejvhodnější firmu.

Za mínus se dá rozhodně považovat, že stačí, aby výrobek obsahoval pouze 30 % certifikované suroviny, a již může být označen certifikační známkou. To nám může být sice v případě banánů jedno, u ostatních produktů jde ale o důležitý aspekt.